

राज्यात कायम स्वयंअर्थसहाय्यित तत्त्वावर खाजगी कौशल्य विद्यापीठाची स्थापना करण्याची तरतूद करण्यासाठी, त्यांच्या कामकाजाचे विनियमन करण्यासाठी व तद्नुषंगिक बाबींसाठी तरतूद करण्याकरिता मार्गदर्शक सूचना.

महाराष्ट्र शासन

कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग

शासन निर्णय क्रमांक:- कौविउ-२०२१/प्र.क्र.-१४/२०२१/उद्योजकता

मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग,

हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक :- ०५ फेब्रुवारी, २०२१

संदर्भ:- १) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय दि. १९ जानेवारी, २०१९.

२) कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग, शासन निर्णय दि. २० फेब्रुवारी, २०२०

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनातर्फे कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता संदर्भातील राष्ट्रीय धोरण सन २०१५ मध्ये जाहीर करण्यात आले असून, या धोरणामध्ये रोजगाराची संधी व पुरवठा यामधील विसंगती दूर करण्याच्या हेतूने कौशल्य प्रशिक्षण गरजेचे असल्याचे नमूद करण्यात आले आहे. तसेच राज्यातील युवकांना रोजगारक्षम होण्याकरिता आवश्यक अशा नव्या युगातील कौशल्य शिक्षणाची गरज आहे.

स्किल इंडियाच्या धर्तीवर "कुशल महाराष्ट्र रोजगारयुक्त महाराष्ट्र" यांसंदर्भात ध्येय धोरणबाबतच्या मंत्रिमंडळ बैठकीत कौशल्य विद्यापीठाची स्थापना करण्याच्या निर्णयाला मंत्रिमंडळाने मान्यता दिलेली आहे. याअनुषंगाने शासन निर्णय दि. २ सप्टेंबर, २०१५ अन्वये राज्यात कौशल्य विकास विद्यापीठ स्थापन करणेबाबत कार्यवाही करण्याचा निर्णय घेण्यात आला होता. या निर्णयाच्या अनुषंगाने दि. २० फेब्रुवारी, २०२० च्या शासन निर्णयान्वये आयुक्त, कौशल्य विकास यांच्या अध्यक्षतेखाली, राज्यात अर्थसहाय्यित/ स्वयंअर्थसहाय्यित तत्त्वावर कौशल्य विद्यापीठांची स्थापना करण्याकरिता अधिनियमांचे प्रारूप तयार करण्याकरिता समिती नियुक्त करण्यात आली होती. सदर समितीमध्ये विद्यापीठांचे माजी कुलगुरु, नामांकित महाविद्यालयांचे प्राचार्य यांचा समावेश होता. या समितीने सादर केलेला अहवाल तसेच उच्च तंत्र शिक्षण विभागाचे स्वयंअर्थसहाय्यित विद्यापीठांची स्थापना करण्यासाठी जारी करण्यात आलेल्या शासन निर्णय दि. १९ जानेवारी, २०१९ च्या सुधारित मार्गदर्शक सूचना विचारात घेऊन, राज्यात कायम स्वयंअर्थसहाय्यित कौशल्य विद्यापीठांची स्थापना, त्यांच्या कामकाजाची व कार्याचे विनियमन करण्यासाठी तसेच तद्नुषंगिक बाबींसाठी मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

दि. १३ जानेवारी, २०२१ रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीतील निर्णयानुसार राज्यात कायम स्वयंअर्थसहाय्यित तत्त्वावर खाजगी कौशल्य विद्यापीठ स्थापन करण्यासाठी, त्यांच्या कामकाजाचे व कार्याचे विनियमन करण्यासाठी आणि कार्यपध्दती आदि बाबींशी संबंधित किंवा तद्नुषंगिक बाबींसंदर्भात

मार्गदर्शक सूचना मसुद्यास मान्यता देण्यात येत आहे. राज्यात कायम स्वयंअर्थसहाय्यित तत्वावर खाजगी कौशल्य विद्यापीठांना मान्यता देण्याबाबतची कार्यपध्दती, मार्गदर्शक सूचना सोबत जोडण्यात आल्या आहेत.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून, त्याचा संकेतांक क्रमांक २०२१०२०५१३४०२१०६०३ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(अन्शु सिन्हा)

सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल तथा विद्यापीठाचे कुलगुरु यांचे सचिव
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. मंत्री, कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग, यांचे खाजगी सचिव.
- ४) मा. राज्यमंत्री, कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग, यांचे खाजगी सचिव
- ५) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
- ६) मा. विरोधी पक्षनेता, विधान सभा/विधान परिषद, विधान मंडळ, मुंबई.
- ७) सर्व विधान सभा/विधान परिषद सदस्य, विधान मंडळ, मुंबई
- ८) मा. अपर मुख्य सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ९) मा. अपर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) मा. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ११) सचिव, कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) सर्व सचिव/प्रधान सचिव/अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- १३) सर्व विद्यापीठांचे कुलगुरु
- १४) संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई
- १५) संचालक, उच्च व तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे/मुंबई
- १६) आयुक्त, कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता, मुंबई
- १७) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास सोसायटी, मुंबई
- १८) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य नाविन्यता सोसायटी, मुंबई
- १९) निवडनस्ती- उद्योजकता.

कौ.वि.रो.व उ.विभाग/उद्योजकता

राज्यात कायम स्वयंअर्थसहाय्यित तत्वावर खाजगी कौशल्य विद्यापीठांची स्थापना करण्याची तरतूद करण्यासाठी, त्यांच्या कामकाजाचे व कार्याचे विनियमन करण्यासाठी आणि त्यांच्याशी संबंधित किंवा तदनुषंगिक बाबींसाठी तरतूद करण्यासाठी मार्गदर्शक सूचना :-

राज्यात कायम स्वयंअर्थसहाय्यित तत्वावर खाजगी कौशल्य विद्यापीठ स्थापन करण्यासाठी विहित केलेल्या मुख्य मार्गदर्शक सूचना खालील प्रमाणे आहेत:-

१. या नियमावलीस महाराष्ट्रात कायम स्वयं अर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठ (स्थापना व विनियमन) नियमावली / मार्गदर्शक प्रणाली असे म्हणावे.

२. विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या २००३ च्या रेग्युलेशन मधील ३.१ नुसार प्रत्येक स्वयं अर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठ स्वतंत्र विधेयकाद्वारे स्थापन होईल.

३. खालील अधिनियमान्वये स्थापित झालेली कोणतीही स्वयंअर्थसहाय्यित संस्था राज्यात कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठाची स्थापना करू शकेल.

(एक) मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त संस्था अधिनियम, १९५० अन्वये नोंदणी केलेली विश्वस्त किंवा सोसायटी नोंदणी अधिनियम, १८६० अन्वये नोंदणी केलेली संस्था.

(दोन) भारतीय न्यास अधिनियम, १८८२ अन्वये नोंदणीकृत असलेली कोणतीही सार्वजनिक विश्वस्त संस्था.

(तीन) कंपनी अधिनियम, १९५६ च्या कलम-२५, कंपनी अधिनियम, २०१३ मधील कलम ८ खाली नोंदणीकृत संस्था.

४. राज्यात कायम स्वयंअर्थसहाय्यित तत्वावरील खाजगी कौशल्य विद्यापीठांची उद्दिष्टे पुढील प्रमाणे असतील.:-

(एक) विविध स्तरांमध्ये कौशल्यप्रवीण आणि कार्यक्षमता असलेले विद्यार्थी / प्रशिक्षणार्थी युवा वर्ग विकसित करणे.

(दोन) रोजगारांच्या संधी निर्माण होऊ शकणाऱ्या वैविध्यपूर्ण क्षेत्रांमध्ये कौशल्य प्रशिक्षण उपलब्ध करून देण्यात येईल. या क्षेत्रांमध्ये वाहन उद्योग, वस्त्रोद्योग, सजावट, हवाई क्षेत्र आणि एरोस्पेस, माध्यमे व मनोरंजन, चित्रपट, भांडवली उत्पादने, दूरसंचार, डिझाईन, तंत्रज्ञान, व्यवस्थापन व उद्योजकता, व्यवसाय, बँकिंग व विमा, आरोग्य सेवा, हॉस्पिटॅलिटी, लॉजिस्टिक, क्रिडा, प्रवास व पर्यटन, जैव विज्ञान, उपयोजित व सृजनात्मक कला, मानविकी, विदा विज्ञान (डेटा सायन्स) व कृत्रिम बुद्धिमत्ता (आर्टिफिशिअल इंटेलिजन्स), ई-व्यवसाय, रिटेल, विश्लेषक, कृषी व्यवसाय, उद्योग ४.० क्षेत्रांशी संबंधित तसेच रोजगारक्षमता असलेली कोणतीही कौशल्य प्रदान करणाऱ्या क्षेत्रातील अभ्यासक्रम यांचा समावेश असेल.

- (तीन) विकास आणि सामाजिक पुनर्बांधणी आणि परिवर्तन यासाठी लागणारे नवीन मार्ग शोधून काढण्यासाठी कल्पकता, नावीन्यता आणि उद्योजकता यांना चालना देणारे शैक्षणिक व कौशल्यांवर आधारित अभ्यासक्रम तयार करणे आणि उपयोजिता करणे.
- (चार) आवश्यक कौशल्य व सहकार्य उपलब्ध करून उद्योजक आणि इंटरप्रेनर्स घडविणे.
- (पाच) कार्यक्षमतेवर आधारित कौशल्य शिक्षणासाठी पतयंत्रणा स्थापन करणे.
- (सहा) शिक्षण, कौशल्य प्रशिक्षण आणि उद्योजकता विकासांसाठी अत्याधुनिक सुविधा निर्माण करणे.
- (सात) अध्यापन, कौशल्य आणि प्रशिक्षण संशोधन करणे आणि दर्जेदार शैक्षणिक व कौशल्यांवर आधारित अभ्यासक्रम सातत्याने उपलब्ध करून देणे.
- (आठ) रोजगार व उद्योजकतेचे उद्दिष्ट समोर ठेवून कौशल्य विकास अभ्यासक्रम सुरु करणे, नव्या व उद्योन्मुख क्षेत्रांमध्ये नावीन्यपूर्ण दृष्टीकोनासह अभ्यासक्रम सुरु करणे.
- (नऊ) परीक्षा किंवा मूल्यमापनाच्या इतर पध्दतीवर आधारित पदव्युत्तर पदवी, पीएचडी पदवी, संशोधन पदवी, पदवी, पदविका, प्रमाणपत्रे व इतर शैक्षणिक अर्हता प्रदान करणे.
- (दहा) निवडीवर आधारित क्रेडिट यंत्रणा अभ्यासक्रम उपलब्ध करून देणे, यात ऑनलाइन क्रेडिट अभ्यासक्रमांचाही समावेश असेल.
- (अकरा) उपयुक्त रोजगार, उद्योजकता, काम करताना मिळणारे प्रशिक्षण आणि आंतरवासिता (उमेदवारी) देणारे उच्च व्यवसायाभिमुख कौशल्य विकास आणि प्रशिक्षण विविध अभ्यासक्रमांच्या माध्यमातून उपलब्ध करून देणे.
- (बारा) देशातील व परदेशातील इतर संस्था, उद्योग आणि उद्योग संघटना यांच्याशी संबंध, सहयोग आणि भागीदान्या तयार करणे.
- (तेरा) कौशल्य विषयक अभ्यासक्रमांची संरचना, अध्ययनामध्ये सुरळीतपणा येण्यासाठी अभिनव दृष्टीकोन तयार करणे आणि सृजनशीलता आणि उद्योजकता यांना चालना देण्यासाठी मूल्यमापनाची प्रक्रिया तयार करणे.
- (चौदा) विद्यार्थी प्रशिक्षणार्थ्यांपर्यंत कौशल्य शिक्षण, प्रशिक्षण व अध्यापन स्रोत पोहचविण्यासाठी आधुनिक माहिती तंत्रज्ञानाचा वापर करणे.
- (पंधरा) बाजारपेठांच्या आवश्यकतेनुसार अनुभवावर आधारित प्रशिक्षण, व्यवसायिक व कौशल्यांवर आधारित व यावर लक्ष केंद्रित करणारे अध्ययन शास्त्र उपलब्ध करून देणे.
- (सोळा) भविष्यातील कल समजून घेण्यासाठी कामगार बाजारपेठेच्या गरजांसंदर्भात संशोधन करणे व त्या गरजांना पूरक कौशल्य अभ्यासक्रम तयार करणे.

(सतरा) रोजगार व उद्योजकता वाढीस लागावी या हेतूने कौशल्य शिक्षणाची अभिनव प्रारूपे, संशोधन, प्रशिक्षण आणि कौशल्य विकास यांना चालना देण्यासाठी भारतातील किंवा परदेशातील संस्थासोबत संयुक्त संशोधन व प्रसार करणे.

(अठरा) विद्यार्थी प्रशिक्षणार्थींना फायदा व्हावा यासाठी देशातील किंवा परदेशातील प्रख्यात संस्था, उद्योग व्यवसाय, विद्यापीठे, चेंबर ऑफ कॉमर्स यांच्याशी सहयोग करून संयुक्त कार्यक्रम, कौशल्य अभ्यासक्रम, संशोधन, एक्सचेंज फॅकल्टी, माहिती व कार्यपध्दतीची देवाण-घेवाण, साधने किंवा स्रोत, अनुदान तसेच कौशल्य विकासाच्या अनुषंगाने सल्ला /मार्गदर्शन यांची देवाण - घेवाण करणे.

(एकोणीस) पारंपारिक शैक्षणिक वातावरणाबाहेरील अध्ययन, कौशल्यात सुधारणा करणे, त्याची उजळणी करणे, यासाठी यंत्रणा व सुविधा उपलब्ध करून देणे.

(वीस) विद्यापीठे किंवा शाखा किंवा विभाग यांमध्ये एकातून दुसऱ्या ठिकाणी प्रवेश घेण्यासाठी संधी निर्माण करण्यासाठी क्रेडिट बँकिंग किंवा ट्रान्सफर यंत्रणा आणि सुविधा उपलब्ध करून देणे.

(एकवीस) विद्यार्थी प्रशिक्षणार्थींना वेगवेगळ्या प्रकारच्या अध्ययन शास्त्राच्या दृष्टीकोनाच्या किंवा यंत्रणेच्या दृष्टीने पारंपारिक किंवा मिश्र किंवा दूरस्थ किंवा खुल्या किंवा ऑनलाइन शिक्षण आणि इतर अध्ययन उपलब्धता संधीच्या माध्यमातून आजीवन प्रशिक्षण घेण्यासाठी संधी उपलब्ध करून देणे.

(बावीस) अनौपचारिक क्षेत्र व असंघटित मनुष्यबळाच्या उत्पादन क्षमतेमध्ये वृद्धी होण्यासाठी त्यांना शिक्षण, प्रशिक्षण आणि कौशल्य विकासाच्या संधी उपलब्ध करून देणे, शिक्षणाच्या लवचिक आणि मोड्युलवर आधारित मार्ग उपलब्ध करून देणे जेणेकरून मल्टीएन्ट्री (विविध टप्प्यांवर प्रवेश) आणि अभ्यासक्रम पूर्ण करण्याचे मार्ग उपलब्ध होतील.

(तेवीस) युवा वर्गास लाभदायी रोजगार मिळावा, या हेतूने तांत्रिक, व्यावसायिक, कौशल्यावर आधारित शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना प्रगती करता यावी यासाठी वेगाने वाढ होणाऱ्या क्षेत्रांमध्ये पदविका, पदवी, पदव्युत्तर पदवी आणि पीएचडी अभ्यासक्रम आणि विविध प्रकारचे स्पेशलायझेशन अभ्यासक्रम उपलब्ध करून देणे.

(चोविस) व्यावसायिक शिक्षण आणि कौशल्य प्रशिक्षण देणारे शिक्षक व प्रशिक्षकांसाठी अध्यापन शास्त्र व कौशल्य सुधारणा प्रशिक्षण व विकास कार्यक्रम राबविणे.

(पंचवीस) एकविसाव्या शतकातील व्यक्ती आणि समाजाच्या अध्ययन, अध्यापन, संशोधन मूल्यमापन, विकास, संयोजन यांच्या कारभारासाठी आणि व्यवस्थापनासाठी सामाजिक, आर्थिक संपत्ती तयार करण्यासाठी आधुनिक आणि अत्याधुनिक प्रक्रिया, तंत्रे आणि तंत्रज्ञानाचा वापर करणे.

(सव्वीस) गव्हर्नन्स, अभ्यासक्रमांची संरचना, कौशल्य प्रशिक्षण, रोजगार निर्मिती, आंतरवासिता, कन्सल्टन्सी, संयुक्त प्रकल्प इत्यादींच्या सर्व पैलूंसाठी अभिनव प्रयोगशाळा, इनसर्व्हिस प्रशिक्षण केंद्रे, कार्यशाळा सक्रिय सहभागातून उद्योग आणि उद्योग संघटनांच्या सहभागांना प्रोत्साहन देणे.

(सत्तावीस) सक्षम नियामक संस्थेच्या परवानगीने विद्यार्थी सेवा व शिक्षणाचा प्रसार, सल्ला, सेवा कौशल्य प्रशिक्षण देण्यासाठी राज्यांतर्गत व राज्याबाहेर तसेच देशात व परदेशात कौशल्य केंद्रे, कम्युनिटी महाविद्यालये, अभ्यासकेंद्रे, माहिती केंद्रे, सेंटर ऑफ एक्सलंस स्थापन करणे.

(अठ्ठावीस) कौशल्य शिक्षण, रोजगार व उद्योजकता यांच्या गरजा समजून घेण्यासाठी राज्य, राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील विविध मंत्रालय, राज्यपातळीवरील संस्था, विभाग, इतर वैधानिक संस्था यांच्याशी सहयोग करणे किंवा त्यानुसार कार्यक्रम राबविणे.

(एकोणतीस) अभ्यासक्रम विकास, शिक्षक प्रशिक्षक, व्यवहारीक संशोधन, ऑन जॉब प्रशिक्षण, कौशल्य मूल्यमापन प्रमाणपत्र इत्यादीमध्ये सहभागी होण्यासाठी उद्योग क्षेत्रांशी संवाद साधणे.

(तीस) कौशल्य विद्यापीठांच्या ध्येयाचा पाठपुरावा व प्रसार करण्यासाठी आवश्यक असलेली कार्यवाही करणे.

(एकतीस) विद्यापीठांद्वारे देण्यात येणारी पदवी, पदविका, प्रमाणपत्रे आणि इतर शैक्षणिक अर्हता यांचा दर्जा सक्षम नियामक संस्थांनी नेमून दिलेल्या दर्जापेक्षा कमी नसेल याची खातरजमा करणे.

५. स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठ स्थापन करण्यास इच्छुक असलेले परिच्छेद ३ मध्ये नमूद केल्यानुसार स्थापन झालेले कोणतेही प्रायोजक मंडळ रु. २५.०० लक्ष इतक्या संस्करण फी सह विद्यापीठांची स्थापना करण्याबाबतचा प्रस्ताव अंतर्भूत असणाऱ्या सविस्तर प्रकल्प अहवालासह शासनाकडे अर्ज करील, हा अर्ज सोबत जोडलेल्या नमुन्यामध्ये सादर करणे आवश्यक राहिल.

६. सविस्तर प्रकल्प अहवालात पुढील तपशीलाचा अंतर्भाव असेल.

(एक) कलम-५ अन्वये अर्ज सादर करण्याच्या प्रायोजक मंडळाचे नोंदणी प्रमाणपत्र, त्याची घटना व त्याचे उपविधी यांच्या प्रतींसह त्याची तपशीलवार माहिती.

(दोन) विद्यमान खाजगी संस्थांच्या बाबतीत मागील तीन वर्षांचे लेखापरिक्षण लेख्यांसह, प्रायोजक मंडळाच्या, आर्थिक साधन स्रोतासंबंधीची माहिती किंवा नव्याने स्थापन झालेल्या प्रायोजक मंडळाच्या बाबतीत सनदी लेखापालांकडून यथोचितरित्या प्रमाणित करण्यात आलेली आर्थिक साधन स्रोत निर्माण करण्यासाठीची योजना.

(तीन) प्रस्तावित खाजगी कौशल्य विद्यापीठाचे नाव, ठिकाण, मुख्यालय.

(चार) खाजगी कौशल्य विद्यापीठाची उद्दिष्टे.

(पाच) जमीनीची उपलब्धता तसेच त्यावर इमारती व पायाभूत सुविधा या अगोदरपासूनच असतील तर त्याचा सविस्तर तपशील किंवा स्थानिक आणि राज्यस्तरीय संस्था यांना लागू असलेल्या विनियमांचे अनुपालन करुन, जमीन संपादनाकरिता, इमारतीच्या बांधकामाकरिता व पायाभूत सुविधा प्रस्थापित करण्याकरिता बृहत् योजना.

(सहा) शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी असल्यास त्यांच्यासह, प्रायोजक मंडळाकडे कामाचा निपटारा करण्यासाठी असलेली प्रस्तावित योजना व विद्याविषयक सुविधांची उपलब्धता.

(सात) खाजगी कौशल्य विद्यापीठ कार्यरत होण्यापूर्वी इमारती बांधणे, संस्था, संरचनात्मक सोयींचा व पायाभूत सुविधांचा विकास करणे आणि साधनसामग्री मिळवणे इ. सारख्या विद्यापीठ क्षेत्र विकासाच्या योजनांचा तपशील आणि पहिल्या पाच वर्षांमधील कार्यक्रमांची टप्पानिहाय रुपरेषा.

(आठ) पुढील पाच वर्षांसाठी प्रस्तावित केलेल्या भांडवली खर्चाचा टप्पानिहाय विनियोग आणि त्याचे वित्तीय स्रोत.

(नऊ) खाजगी कौशल्य विद्यापीठाने हाती घेण्याचे प्रस्तावित केलेल्या कौशल्य अभ्यासक्रमांचे स्वरूप व प्रकार, राज्याची कौशल्य विषयक व रोजगार विषयक उद्दिष्टे व गरज यांच्याशी असलेली सुसंगतता, पहिल्या ५ वर्षांतील अशा कार्यक्रमाची टप्पानिहाय रुपरेषा आणि अभ्यासक्रमनिहाय प्रवेशक्षमतेची लक्ष्ये.

(दहा) प्रायोजक मंडळाच्या अधिपत्याखाली असणाऱ्या संबंधित कौशल्य शाखेतील अनुभवी व तज्ञ व्यक्ती.

(अकरा) ज्या सुविधा देण्याचे व कौशल्य विषयक अभ्यासक्रम सुरु करण्याचे प्रस्तावित असेल त्याचे स्वरूप.

(बारा) कौशल्य अभ्यासक्रम निहाय किंवा उपक्रम निहाय अंदाजित आवर्ती खर्च, वित्तीय स्रोत व प्रत्येक विद्यार्थ्यावरील अंदाजित खर्च.

(तेरा) साधनसंपत्ती एकत्रित करुन कामी लावण्याची योजना आणि त्यासाठी येणारा भांडवली खर्च आणि अशा साधनसंपत्तीची परतफेडीची रीत.

(चौदा) विद्यार्थ्यांकडून घेतली जाणारी फी, विद्यापीठाच्या उद्दिष्टांशी संबंधित सल्लाविषयक सेवांकडून आणि इतर उपक्रमांकडून अपेक्षित महसूल तसेच अन्य अपेक्षित उत्पन्न यांच्यामार्फत अंतर्गत रित्या निधी उभारण्यासाठी केलेली योजना.

(पंधरा) खाजगी कौशल्य विद्यापीठात प्रवेश देण्यासाठी निवड करावयाची प्रस्तावित पध्दती.

(सोळा) खाजगी कौशल्य विद्यापीठाने स्थानिक गरजांशी संबंधित काही कार्यक्रम राबविण्याचे प्रस्तावित केल्यास त्याचे स्वरूप.

(सतरा) विद्याविषयक मूल्यमापन करण्यासाठी प्रस्तावित केलेली व्यवस्था.

(अठरा) प्रस्तावित खाजगी कौशल्य विद्यापीठ स्थापन करण्याच्या आवश्यकतेचे समर्थन.

(एकोणीस) विनियामक मंडळाची मानके अनुसरण्या संबंधातील बांधिलकी.

(वीस) विहित करण्यात येतील असे अन्य तपशील.

(एकवीस) प्रायोजक मंडळास देणे आवश्यक वाटेल असा अन्य तपशील.

७ (७.१) खाजगी कौशल्य विद्यापीठाच्या स्थापनेबाबतचा प्रस्ताव व सविस्तर प्रकल्प अहवाल प्राप्त झाल्यावर शासनाने गठीत केलेल्या पुढील सदस्यांचा समावेश असलेल्या समितीकडून, शासन सविस्तर प्रकल्प अहवालाची तपासणी करून घेईल. ही समिती पुढील सदस्यांची मिळून बनलेली असेल.

१) सचिव, कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग - पदसिध्द अध्यक्ष

२) सचिव, वित्त विभाग, सदस्य

३) सचिव नियोजन विभाग सदस्य

४) सचिव, महसूल विभाग सदस्य

५) सचिव, उद्योग विभाग सदस्य

६) शासनाने नामनिर्देशित केलेले एक विद्यापीठ सदस्य

कुलगुरु व दोन तज्ञ व्यक्ती

७) कौशल्य विकास विभागातील उपसचिव या दर्जापेक्षा

कमी दर्जा नसलेला अधिकारी सदस्य सचिव

(७.२) प्रकल्पांशी संबंधित विषयातील सखोल ज्ञान व अनुभव असलेल्या तज्ञ व्यक्तीला निमंत्रित म्हणून समितीच्या बैठकीला बोलावता येईल, अशा निमंत्रित व्यक्तीला बैठकीत चर्चेत भाग घेता येईल. मात्र मतदानाचा अधिकार असणार नाही.

(७.३) समिती पुढील निकषांवर प्रस्तावाची आणि प्रकल्प अहवालाची छाननी करील.

१) प्रायोजक मंडळाची आर्थिक सुस्थिती आणि मत्ता तसेच प्रस्तावित विद्यापीठाच्या पायाभूत सुविधा उभारण्यासाठी त्या मंडळाकडे असलेली क्षमता.

२) प्रायोजक मंडळाची पार्श्वभूमी, नावलौकिक, तज्ञता, अनुभव व विनियामक मंडळाची मानके अनुसरण्यासंबंधातील त्यांची बांधिलकी.

(७.४) प्रस्ताव आणि प्रकल्प अहवाल यांची छाननी करता, प्रायोजक मंडळास योग्य वाटेल अशी अन्य माहिती समितीस मागविता येईल.

(७.५) समितीस सविस्तर प्रकल्प अहवालात उणीवा आढळल्यास त्याबाबत बदल सुचविता येतील आणि प्रायोजक मंडळास विनिर्दिष्ट कालावधीत त्यावर विचार करुन त्याचे अनुपालन करण्यासाठी ते त्या मंडळास कळविता येईल.

(७.६) समितीस प्राप्त झालेल्या सर्व अर्जांची तपासणी करुन त्याबाबतचा अहवाल दोन महिन्यांच्या कालावधीत शासनाला सादर करतील. परंतु कलम ७.५ मध्ये दिलेल्या सूचनांचे अनुपालन करण्यासाठी काही कालावधी दिलेला असल्यास तो कालावधी अहवाल सादर करण्यासाठी वाढवून देण्यात येईल. तथापि, हा कालावधी ६ महिन्यांपेक्षा अधिक नसेल.

८. कलम ७ अन्वये गठीत केलेल्या समितीचा अहवाल मिळाल्यानंतर कौशल्य विद्यापीठ स्थापन करणे उचित असल्याबाबत, जर राज्य शासनाची खात्री पटली तर त्यास प्रायोजक मंडळाला इरादापत्र देता येईल व पुढील बाबी करण्यास फर्मावता येईल.

(एक) दाननिधी स्थापन करणे:- स्वयंअर्थसहाय्यित कौशल्य विद्यापीठ रु. १० कोटींचा दाननिधी स्थापन करेल.

(दोन) प्रायोजक मंडळाच्या मालकी हक्काची व ताब्याची पुष्टी करणारे किमान १०-२५ एकर जागेची उपलब्धता दर्शविणारे दस्ताऐवज सादर करणे. जसे :-

अ) ग्रामीण क्षेत्र	- २५ एकर
ब) तहसील किंवा जिल्हा मुख्यालय	- १५ एकर
क) "अ" "ब" वर्ग महानगरपालिका /महानगरप्रदेश विकास क्षेत्र	- १० एकर
प्राधिकरणातील सर्व म.न.पा /न.पा. क्षेत्र वगळून शहरी क्षेत्र.	

प्रायोजक मंडळाकडे किमान १०,००० स्क्वेअर मीटर इतके बांधकाम क्षेत्र प्रायोजक मंडळाच्या मालकीच्या अथवा किमान ३० वर्षांच्या भाडे करार तत्वावर उपलब्ध असलेल्या जागेवर केलेले असावे. सदर जमीनीचे हस्तांतरण करता येणार नाही. विद्यापीठ स्थापनेच्या वेळेस जमीन खरेदी केलेली अथवा भाडेतत्वावर घेतलेली असावी. यासंदर्भातील दस्ताऐवज सादर करणे प्रायोजक मंडळास अनिवार्य असेल.

(तीन) विद्यापीठांमध्ये देण्यात यावयाचा प्रवेश हा गुणवत्तेच्या आधारावरच राहिल.

(चार) तसेच प्रचलित आरक्षणासंदर्भातील धोरणास अनुसरुन प्रवेश प्रक्रिया राबविण्यात यावी.

(पाच) राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक शैक्षणिक संस्था अधिनियम, २००४ या अधिनियमातील तरतुदी स्वयंअर्थसहाय्यित कौशल्य विद्यापीठांसाठी लागू राहतील.

(सहा) शैक्षणिक वर्ष सुरु होताना एकूण प्रवेश क्षमतेच्या ४० टक्के जागा महाराष्ट्रातील अधिवास असणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी आरक्षित असतील. तथापि, विदेशी व आंतरराष्ट्रीय विद्यापीठ अथवा इतर अशा प्रकारच्या विद्यापीठांशी संलग्न असणाऱ्या विद्यापीठांमध्ये शासन ही मर्यादा शिथिल करू शकेल.

(सात) शिक्षण शुल्क किंवा इतर खर्चापोटी शासनाकडून कोणत्याही स्वरूपाची प्रतिपूर्ती स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठांना करण्यात येणार नाही.

(आठ) कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठांच्या शुल्क निर्धारणासाठी समान नियमावली विधी व न्याय विभागाच्या सल्ल्याने तयार करण्यात येईल.

(नऊ) कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठांमध्ये पारदर्शकता आणण्यासाठी विविध उपक्रमांसाठी शुल्क आकारण्याच्या दृष्टीने पूर्ण स्वायत्तता असेल. तथापि प्रत्येक खाजगी कौशल्य विद्यापीठाला शुल्क ठरविण्यासाठी शुल्क निश्चिती समिती ज्यामध्ये संचालक मंडळ तसेच विद्यापीठाव्यतिरिक्त सदस्य असतील, त्यांच्या मार्फत शुल्क निश्चिती करण्यात येईल.

शुल्क निश्चिती समितीचा अध्यक्ष हा संचालक मंडळाचा सदस्य असेल, या व्यतिरिक्त सदर समिती मध्ये खालील सदस्यांचा समावेश असेल.

- १) माजी कुलगुरु (राज्यातील सार्वजनिक विद्यापीठे / केंद्रिय विद्यापीठे)
- २) सनदी लेखापाल (किमान १० वर्षे अनुभव)
- ३) जिल्हा / उच्च न्यायालयाचे माजी न्यायाधीश
- ४) समाजातील विख्यात व्यक्ती (पद्मश्री/पद्मभूषण पुरस्कार प्राप्त)

शुल्क नियमन समितीतील सर्व सदस्यांचे मानधन / भत्ते इत्यादी जबाबदारी कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठांवर राहिल. शासनावर कोणताही आर्थिक भार येणार नाही.

शुल्क नियमन समितीने स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठांमधील विद्यार्थ्यांच्या प्रवेशासाठी व अन्य बाबींसाठी ठरविलेले शुल्क शासनास कळविणे बंधनकारक राहिल.

(दहा) एखाद्या संस्थेने कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठामध्ये रुपांतरित होण्यासाठी अर्ज केल्यास त्या संस्थेमध्ये शासकीय अनुदान तत्वावर सुरु असणारे सर्व अभ्यासक्रमांना यापुढे अनुदान मिळणार नाही. तसेच सदर संस्थेतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांना शासनाकडून मिळणारे अनुदान व इतर लाभ कायम स्वयंअर्थसहाय्यित विद्यापीठ स्थापन झाल्याच्या दिनांकापासून आपोआप बंद होतील.

(अकरा) विद्यापीठ अनुदान आयोग किंवा कायद्याद्वारे स्थापन केलेले अन्य कोणतेही वैधानिक मंडळ विहित करेल अशा इतर शर्तीची पूर्तता करणे किंवा विहित करेल अशी अन्य माहिती पुरविणे.

(बारा) प्रयोगशाळा, ग्रंथालय, आवश्यक भौतिक सोयी सुविधा, संगणक व्यवस्था यावर ५०.०० लाख रुपयांपेक्षा कमी नसेल किंवा विनियामक मंडळाच्या मानकानुसार जी अधिक असेल एवढी रक्कम पहिल्या ३ वर्षांमध्ये गुंतवणुक करण्याची हमी देणे.

(तेरा) आवश्यक उपकरणे, संगणक, फर्निचर, स्थावर व जंगम मालमत्ता, पायाभूत सुविधा - याकरिता एक कोटी रुपये एवढ्या रक्कमेपेक्षा कमी असणार नाही किंवा विनियामक मंडळाच्या मानकानुसार जी अधिक असेल, तेवढ्या सुविधा पहिल्या पाच वर्षांमध्ये मिळविण्याची संधी देणे.

(चौदा) खाजगी कौशल्य विद्यापीठाद्वारे सुरु करण्यात आलेल्या सर्व विभागांमध्ये किमान एक प्राध्यापक, दोन सहयोगी प्राध्यापक आणि आवश्यक पूरक कर्मचारी वर्गासह पुरेशा प्रमाणात सहाय्यक प्राध्यापक यांच्या नियुक्तीची हमी देणे.

(पंधरा) खाजगी कौशल्य विद्यापीठाच्या कर्मचाऱ्यांसाठी भाविष्य निर्वाह निधी स्थापन करण्याची तसेच कल्याणकारी कार्यक्रम हाती घेण्याची हमी घेणे.

(सोळा) नियामक मंडळाने घालून दिलेल्या मानकाप्रमाणे विद्यार्थी हिताचे कार्यक्रम हाती घेण्याची हमी घेणे.

(सतरा) खाजगी कौशल्य विद्यापीठ स्थापन झाल्यापासून त्याची १५ वर्षे पूर्ण होण्यापूर्वी ते विसर्जित करण्यात येणार नाही, याची हमी देणे.

(अठरा) कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठ स्थापन झाल्यापासून १५ वर्षे पूर्ण होण्याअगोदर विसर्जित झाल्यास, विद्यापीठाची सर्व मत्ता, दायित्वाशिवाय आणि सर्व भारापासून मुक्त अशा स्वरूपात शासनाकडे निहित होईल.

(एकोणीस) कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठ अधिनियमातील तरतूदींचे पालन न करता आल्याने अथवा अन्य कारणामुळे विद्यापीठाचे १५ वर्षांनंतर विसर्जन झाले तर, स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी विद्यापीठ सर्व मत्ता प्रायोजक मंडळाला परत करेल. मात्र विद्यापीठ बंद झाल्यानंतर सदर जागेचा वापर प्रायोजक मंडळ केवळ शैक्षणिक / कौशल्य कोर्सेस करिताच करेल, अन्य प्रयोजनार्थ करता येणार नाही.

(वीस) खाजगी कौशल्य विद्यापीठ विसर्जित करावयाचे झाल्यास :-

अ) प्रवेशित विद्यार्थी पास होईपर्यंत चालू ठेवणे बंधनकारक राहिल.

ब) प्रचलित कायदाप्रमाणे कर्मचाऱ्यांचे पगार अदा करणे बंधनकारक राहिल.

(अ) व (ब) बाबींची पूर्तता न झाल्यास, सदरहू जागेचा ताबा, इतर मत्तांसह शासन ताब्यात घेईल.

(एकवीस) स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठ कोणत्याही अधिनियम, आदेश विनियम यांच्या तरतूदींचे व शासनाच्या इतर सांविधानिक मंडळाच्या निदेशांचे उल्लंघन केल्यामुळे विसर्जित करण्यात आले असल्यास, विद्यापीठाची सर्व मत्ता दायित्वमुक्त व सर्व भारांपासून मुक्त अशा स्वरूपात शासनाकडे निहित होईल याची हमी देईल.

९. प्रायोजक मंडळ विनिर्दिष्ट केलेल्या आवश्यकतांची आणि शर्तीची पूर्तता करेल आणि इरादापत्र दिल्याच्या दिनांकापासून जास्तीत जास्त एक वर्षाच्या कालावधीत अनुपालन बाबतचा अहवाल शासनाला देईल.
१०. इरादापत्र निर्गमित केल्यानंतर एक वर्षाच्या आत प्रायोजक मंडळाने पूर्तता अहवाल सादर करणे आवश्यक राहिल. अपवादात्मक परिस्थितीत शासनास उक्त कालावधी वाढविता येईल. मात्र त्यापुढील प्रत्येक वर्षासाठी रु. १२.५० लक्ष याप्रमाणे (प्रस्तावित संस्करण शुल्काच्या ५० टक्के) शुल्क आकारण्यात यावे. सदरहू मुदतवाढ एका वर्षासाठी व जास्तीत जास्त २ वेळा देण्यात येईल. तदनंतर प्रायोजक मंडळाचे इरादापत्र आपोआप रद्द होईल.
११. प्रायोजक मंडळाचे परिच्छेद-८ मध्ये नमूद तरतूदींचे पालन केले नाही तर, प्रायोजक मंडळाने सादर केलेला प्रस्ताव फेटाळला जाईल व इरादापत्र काढून घेतल्याचे मानण्यात येईल.
१२. इरादापत्रात नमूद बाबींची पूर्तता होत असल्यास मंत्रिमंडळाच्या मान्यतेसाठी प्रस्ताव सादर करण्यात येईल.
१३. मंत्रिमंडळाने मान्यता दिल्यानंतर कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठ स्थापने संदर्भातील विधेयक दोन्ही सभागृहांमध्ये मांडण्यात येईल. विधेयक मान्य झाल्यानंतर कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठ स्थापन करण्याबाबतची कार्यवाही करण्यात येईल.
१४. कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठ स्थापन करण्यासाठी विधानमंडळात सादर करण्यात येणाऱ्या कौशल्य विद्यापीठाच्या विधेयकाच्या मुद्यात खालील बाबी समाविष्ट असतील. कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठ विधेयकात खालील बाबींचा मुख्यत्वे समावेश असेल .
- १) स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठाचे संक्षिप्त नांव - स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठाचे नांव व ते कोठे स्थापन करण्यात येणार आहे, याबाबतची माहिती अधिनियमाच्या मसुद्यामध्ये अंतर्भूत असावी. प्रायोजक मंडळाने प्रस्तावित केलेल्या विद्यापीठाचे नांव, ठिकाण व जमीन यांत फेरबदल करण्यास मान्यता देण्यात येणार नाही.
- २) व्याख्या - अधिनियमामध्ये आलेल्या संज्ञेचा अर्थ स्पष्ट करणारी व्याख्या.
- ३) खाजगी कौशल्य विद्यापीठांची उद्दिष्टे - उद्दिष्टांची सविस्तर माहिती नमूद करावी.
- ४) खाजगी कौशल्य विद्यापीठ सर्वाना खुले - स्वयंअर्थसहाय्यित कौशल्य विद्यापीठ सर्वांसाठी खुले असावे.

- ५) खाजगी कौशल्य विद्यापीठ स्वयंअर्थसहाय्यित असणे - कायम स्वयंअर्थसहाय्यित कौशल्य विद्यापीठास शासनाकडून कोणत्याही स्वरूपाची आर्थिक मदत मिळण्याचा हक्क असणार नाही.अशी तरतूद अधिनियमामध्ये असावी.
- ६) कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठाचा दाननिधी - स्वयंअर्थसहाय्यित कौशल्य विद्यापीठ रु. १० कोटीचा दाननिधी स्थापन करेल. दाननिधीचा वापर, उत्पन्नाचा वापर कशासाठी करावा याचा उल्लेख असावा.
- ७) कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठांचा सर्वसाधारण निधी - कायम स्वयंअर्थसहाय्यित कौशल्य विद्यापीठाचा सर्वसाधारण निधी स्थापन करण्याबाबतचे स्रोत उदा. फी व इतर शुल्क, प्राप्त झालेले अंशदान, दान किंवा कोणतेही उत्पन्न यांसदर्भातील शासनास वेळोवेळी माहिती सादर करणे बंधनकारक राहिल. सर्वसाधारण निधीचा वापर कोणत्या उद्देशासाठी करण्यात यावा, त्याचा उल्लेख असावा.
- ८) कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठांचे अधिकारी - कायम स्वयंअर्थसहाय्यित कौशल्य विद्यापीठाचे अध्यक्ष, कुलगुरु, कुलसचिव, वित्त व लेखा अधिकारी, परिक्षा नियंत्रक आणि विद्यापीठाचे अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येतील असे इतर अधिकारी यांचा उल्लेख असावा.
- ९) कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठाचे अध्यक्ष-अध्यक्षांची नियुक्ती, अटी शर्ती, कालावधी, अधिकार यांसदर्भातील उल्लेख अधिनियमात असावा.
- १०) अध्यक्षाला पदावरून दूर करणे - यांसदर्भातील कार्यपध्दती, कोणत्या परिस्थितीमध्ये पदावरून दूर करता येईल,यांसदर्भातील स्पष्ट उल्लेख असावा.
- ११) कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठाच्या कुलगुरुंची नियुक्ती - कौशल्य विद्यापीठ कुलगुरु यांची नियुक्ती, पात्रता, विद्यापीठ अनुदान आयोग अथवा तत्सम केंद्रिय नियामक मंडळाचे निकषानुसार राहिल व त्याचे पालन करणे कौशल्य विद्यापीठास बंधनकारक राहिल.
- १२) कुलगुरुला पदावरून दूर करणे - यांसदर्भातील कार्यपध्दती, कोणत्या परिस्थितीमध्ये पदावरून दूर करता येईल याचा स्पष्ट उल्लेख अधिनियमामध्ये असावा.
- १३) कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठांचे अधिकारी यांची नियुक्ती - कौशल्य विद्यापीठातील कुलसचिव, वित्त व लेखा अधिकारी, परीक्षा नियंत्रक व इतर अधिकारी यांचे कर्तव्य व जबाबदारी, अधिकार, अनुज्ञेय वित्तलब्धी, सेवाशर्ती इत्यादीचा तपशील अधिनियमामध्ये असावा.
- १४) कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठांची प्राधिकरणे व समित्या - प्राधिकरणे जसे की नियामक मंडळ, कार्यकारिणी समिती, विद्या परिषद, परीक्षा मंडळ व अन्य प्राधिकरणांची रचना, सदस्य, मुदत, कार्यक्षेत्र, कर्तव्य व जबाबदाऱ्या, अधिकार याबाबतचा उल्लेख अधिनियमात असावा. विद्यापीठाच्या प्राधिकरणांद्वारे नियुक्त करण्यात येणाऱ्या समित्यांची रचना व कार्य, अधिकार याबाबत स्पष्टता असावी.

- १५) खाजगी कौशल्य विद्यापीठाचे पहिले परिनियम - विद्यापीठाच्या पहिल्या परिनियमाबाबत अधिनियमात तरतूद असावी. तसेच नंतरचे परिनियम तयार करण्याचे अधिकार व मान्यता देण्याचे अधिकार कोणास असतील व नंतरचे परिनियमांद्वारे कोणत्या बाबींसाठी तरतूद करण्यात येईल याबाबतचा उल्लेख असावा.
- १६) खाजगी कौशल्य विद्यापीठाचे पहिले अध्यादेश (ऑर्डिनन्स) - कायम स्वयं अर्थसहाय्यित कौशल्य विद्यापीठांचे पहिले आदेश तयार करणेबाबत, मान्यता देण्याचे अधिकार याबाबत अधिनियमात तरतूद असेल. नंतरचे अध्यादेश व त्याची कार्यपद्धती, मान्यता याबाबतचा उल्लेख अधिनियमात असावा.
- १७) कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठातील अभ्यासक्रमांना प्रवेश व आरक्षण - कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठातील अभ्यासक्रमांना प्रवेश व आरक्षण याबाबतच्या तरतूदींचा उल्लेख अधिनियमामध्ये स्पष्टपणे व शासनाच्या धोरणाप्रमाणे असावा.
- १८) कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठाच्या परिक्षा व निकाल - कायम स्वयंअर्थसहाय्यित कौशल्य विद्यापीठाच्या परिक्षा, वेळापत्रक तसेच परिक्षेचा निकाल किती दिवसात जाहिर करावा याबाबतची तरतूद अधिनियमामध्ये करण्यात यावी.
- १९) कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठाची फी रचना - कायम स्वयंअर्थसहाय्यित विद्यापीठांमधील अभ्यासक्रमांसाठी आकारली जाणारी फी याबाबतचा तपशील, उल्लेख अधिनियमात असावा.
- २०) शुल्क निश्चिती समिती - कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठातील कोर्सेस चे शुल्क नियमन करण्याकरिता समिती सदस्यांचे अधिकार, कर्तव्ये, पात्रतेची तरतूद अधिनियमात असावी.
- २१) कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठांचे महाराष्ट्र शैक्षणिक संस्था (कॅम्पिटेशन फी घेण्यास प्रतिबंध अधिनियम, १९८७) लागू करणे - यासंदर्भातील तरतूदींचा उल्लेख अधिनियमामध्ये असावा.
- २२) पदवीचा दर्जा विद्यापीठ अनुदान आयोग वा कौशल्य विषयक राष्ट्रीय स्तरावरील नियामक मंडळाने प्रमाणित केल्याप्रमाणे असणे - यासंदर्भातील आवश्यक तरतूदी अधिनियमात करण्यात याव्यात. तसेच प्रमाणीकरणासंदर्भात देखील उल्लेख असावा.
- २३) कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठांचे वार्षिक अहवाल, लेखे - कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठांचे वार्षिक अहवाल कोणामार्फत तयार करण्यात येईल, तसेच यामध्ये विद्यापीठ उद्दिष्टांची पूर्तता करण्यासाठी कोणती पाऊले उचलणार याबाबतचा उल्लेख वार्षिक अहवालामध्ये असावा, तसेच स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठांचे वार्षिक लेखे

व ताळेबंद तयार करण्यासंदर्भात तसेच त्याचे लेखा परिक्षण करण्यासंदर्भात अधिनियमामध्ये उल्लेख असावा.

२४) कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठांचे अभिलेख पुरावा देणे पध्दत - कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठांचे दस्ताऐवज, पावती, अर्ज, इत्यादी पुरावा म्हणून ग्राह्य धरण्यासाठी कार्यपध्दती विहित करण्यात यावी.

२५) कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठांचे प्रायोजक मंडळाने विद्यापीठ विसर्जित करणे - यासंदर्भातील तरतूदी, कार्यपध्दतीचा उल्लेख अधिनियमात असावा.

२६) शासनाचे अधिकार - यासंदर्भातील तरतूद अधिनियमात असावी.

२७) नियम करण्याचा अधिकार तसेच अडचणी दूर करण्याचा अधिकार याबाबतचा उल्लेख अधिनियमात असावा,

२८) कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठांत विद्यार्थ्यांचे समुपदेशन, करिअर मार्गदर्शन, रोजगार मार्गदर्शन, स्टार्ट अप प्रोत्साहन, नाविन्यपूर्ण कार्यक्रमांना प्रोत्साहन यासंदर्भातील उल्लेख अधिनियमात असावा.

अर्जाचा नमुना

- १) प्रायोजक मंडळाचे नांव :-
- २) प्रायोजक मंडळाचे नोंदणी प्रमाणपत्र, त्याची घटना व त्याची उपविधी यांच्या प्रती:-
- ३) कायम स्वयं अर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठ कोठे स्थापन करण्यात येणार आहे ते ठिकाण व पत्ता :-
- ४) अर्जासोबत जागेचा तपशील जोडला आहे का.:-
- ५) प्रकल्प अहवाल सोबत जोडला आहे का.:-
- ६) खाजगी कौशल्य विद्यापीठांसाठी दान निधी स्थापन करण्याबाबतच्या कार्यवाहीची माहिती.:-

या अर्जान्वये कायम स्वयंअर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठ स्थापन करण्यासाठी मी विनंती अर्ज केला आहे तरी, त्यानुसार कायम स्वयं अर्थसहाय्यित खाजगी कौशल्य विद्यापीठ स्थापन करण्यास परवानगी देणे व त्यानुसार अधिनियम संमत करणे शासनावर बंधनकारक नाही याची मला जाणीव आहे.

सहपत्र :- वरील प्रमाणे

सही व शिक्का